

De Pingelpinguïn 2

Wim Lourens

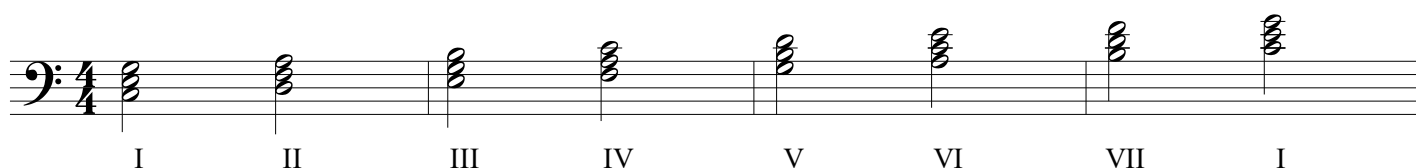
Illustraties: Youri Lourens

Inhoud

Akkoorden	3
Het rechter pedaal	6
De achtsten maat	7
Syncopen	12
Omkeringen van akkoorden	16
Cadensen	19
Parallele sextakkoorden	32
Steunvingers	38
Septiemakkoorden	46
Zestiende noten	56
Akkoorden rechts	66
Meer toontrappen	70
Drieklanken, vier tonen	76
Blind spelen, grote afstanden	91
Mineur	94
Wisselbas	110

Akkoorden

Een akkoord is een opeenstapeling van tertsen. Op iedere toon van een toonladder kun je een akkoord bouwen door er twee tertsen op te plaatsen. In de toonladder van C ontstaan dan onderstaande akkoorden. Op de eerste toon wordt dit akkoord de eerste trap genoemd, op de tweede toon de tweede trap, enzovoort. In de klassieke harmonieleer worden deze trappen aangeduid met Romeinse cijfers.

Dit kan in iedere toonladder. Afhankelijk van de toonladder (of beter gezegd: de toonsoort) waarin de muziek beweegt wordt de trap van een akkoord bepaald. Zo is het akkoord op C in de toonsoort C de eerste trap, I. Hieronder kun je zien dat ditzelfde akkoord in de toonsoort G IV geworden is.

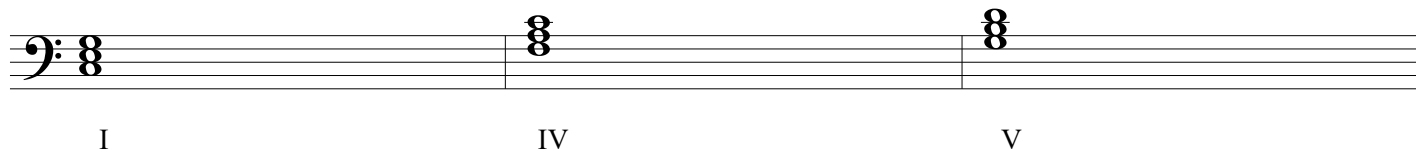

Drie trappen spelen een centrale rol: I, IV en V. Ze hebben bijzondere namen. Met deze drie trappen kun je voor heel veel melodieën een eenvoudige begeleiding maken.

Tonica

Sub-dominant

Dominant

Zie Ginds Komt de Stoomboot.

Akkoorden alleen op de 1e tel, niet op de opmaat.

I V I

V I V I IV

V I V I

In een driekwartsmaat kun je de akkoorden als volgt breken:

Toonsoort: G majeur

Vul verder zelf de akkoorden in.

Speel uit.

IV V

Het rechter pedaal

Als je het rechter pedaal van een piano indrukt, gaan alle dempers los van de snaren. Hierdoor klinken de gespeelde tonen door, ook nadat je de toetsen loslaat.

Houd het rechter pedaal in en speel een toonladder.

Je zult het resultaat niet geweldig vinden. Het wordt een brij van tonen.

Speel nu de tonen van een akkoord met het pedaal in.

Rechter pedaal:

Dit klinkt heel acceptabel. Tonen uit één akkoord kunnen goed door elkaar klinken, en kunnen dus met het pedaal gespeeld worden. Zodra echter een akkoordvreemde toon (of een ander akkoord) gespeeld wordt, moet het vorige akkoord worden “gewist” door het pedaal op te tillen. Natuurlijk is dit maar een basisregel. Pedaalgebruik is niet een wit-zwart verhaal, op of neer. Er zijn nuances. Je kunt het pedaal ook voorzichtig een beetje indrukken om de klank wat “soepeler” te maken. Verder reageert de ene piano wat anders dan de andere. Ook de akoestiek van het vertrek waarin je speelt maakt verschil. Je zult daarom moeten reageren op wat je hoort. Toch is het zinvol om te beginnen met de oefening van een basisregel: til het pedaal op zodra een nieuw akkoord begint.

Speel de volgende akkoorden. Het moment waarop je het pedaal optilt moet heel nauwkeurig worden bepaald: als je het nieuwe akkoord speelt. Het moment waarop je het pedaal moet indrukken luistert niet zo nauw. Let verder op dat je de toetsen pas loslaat nadat je het pedaal hebt ingedrukt, anders worden de tonen alsnog gedempt.

De achtsten maat

Bij de achtsten maten duurt de hele noot niet vier, maar acht tellen. De duur van de andere noten verandert mee, en wordt dus twee keer zo lang als bij de kwarts maten. De namen van de noten blijven wat ze waren, (de open noot zonder stok blijft hele noot heten), alleen de duur verandert.

Hele noot Open noot, geen stok		8 tellen
Halve noot Open noot, stok		4 tellen
Kwart noot Dichte noot, stok		2 tellen
Achtste noot Dicht, stok, vlag of waardeestrep	 	1 tel
Zestiende noot	 	$\frac{1}{2}$ tel
32° noot	 	$\frac{1}{4}$ tel

De Rusten

Hele rust Een blokje dat aan een lijn van de notenbalk hangt. Hij heeft de duur van een hele maat. (Zie deel 1 blz.11)		Hele maat
Halve rust Een blokje dat op een lijn van de notenbalk staat. Heeft de duur van een halve noot.		4 tellen
Kwart rust Heeft de duur van een kwart noot.		2 tellen
Achtste rust Heeft de duur van een achtste noot.		1 tel
Zestiende rust Heeft de duur van een zestiende noot.		$\frac{1}{2}$ tel
32° rust Heeft de duur van een 32° noot.		$\frac{1}{4}$ tel

Pedaal oefeningen met gebroken akkoorden

The image displays six systems of musical notation for piano pedal exercises. Each system consists of two staves: a treble clef staff on top and a bass clef staff on the bottom. The time signature is 6/8. The first system is labeled with a large '1' on the left. The second system is labeled with a large '2' on the left. The exercises involve broken chords and are marked with fingerings (e.g., '1', '5') and pedal markings (upward and downward arrows). The notation includes quarter notes, eighth notes, and rests. The first system shows a sequence of four measures with a downward arrow under the first measure and upward-downward arrows under the subsequent three. The second system shows a sequence of four measures with upward-downward arrows under each. The third system shows a sequence of four measures with upward-downward arrows under the first and third measures. The fourth system shows a sequence of four measures with upward-downward arrows under the first and third measures. The fifth system shows a sequence of four measures with upward-downward arrows under the first and third measures. The sixth system shows a sequence of four measures with upward-downward arrows under the first and third measures. The exercises are designed to practice pedal technique and broken chord patterns.

A Drizzly Day

W.L.

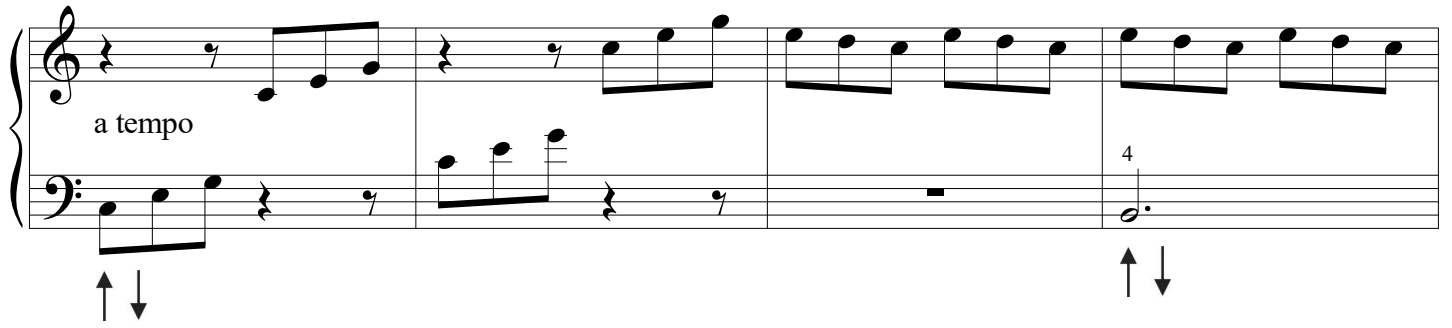
3

p

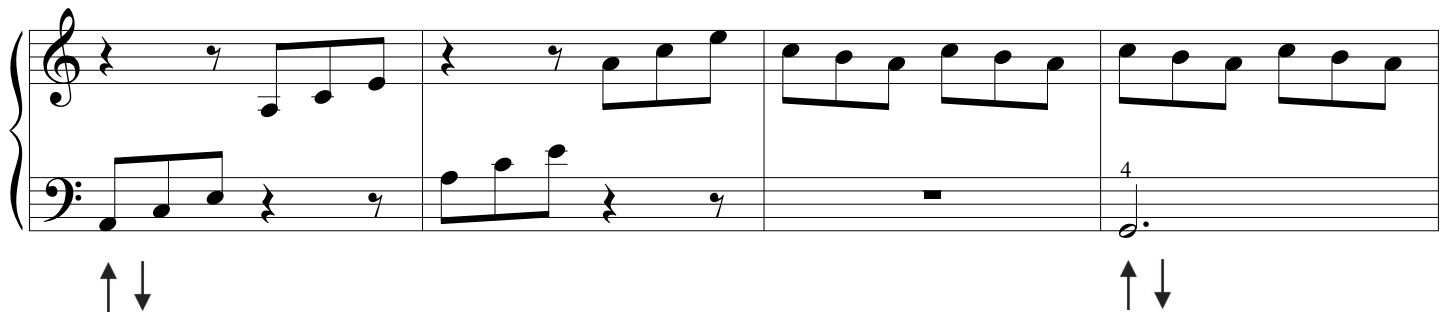
↑ ↓

↑ ↓

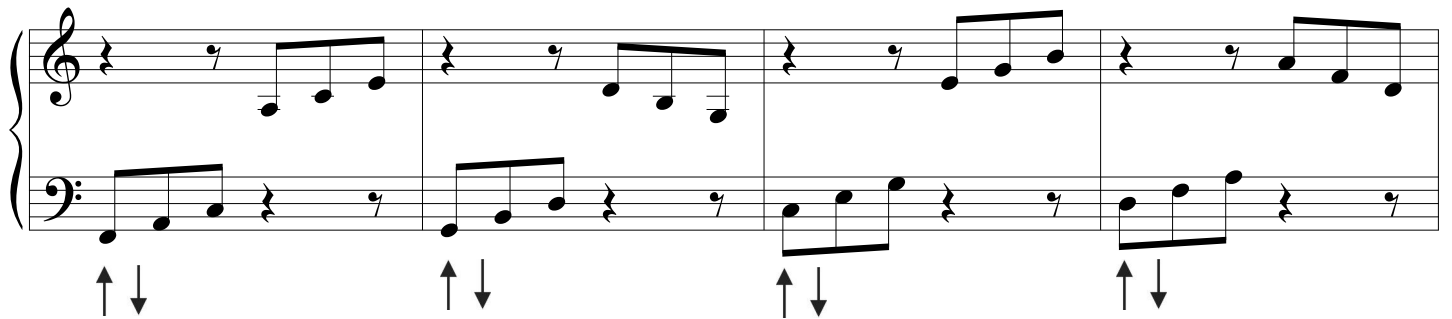
Rit.

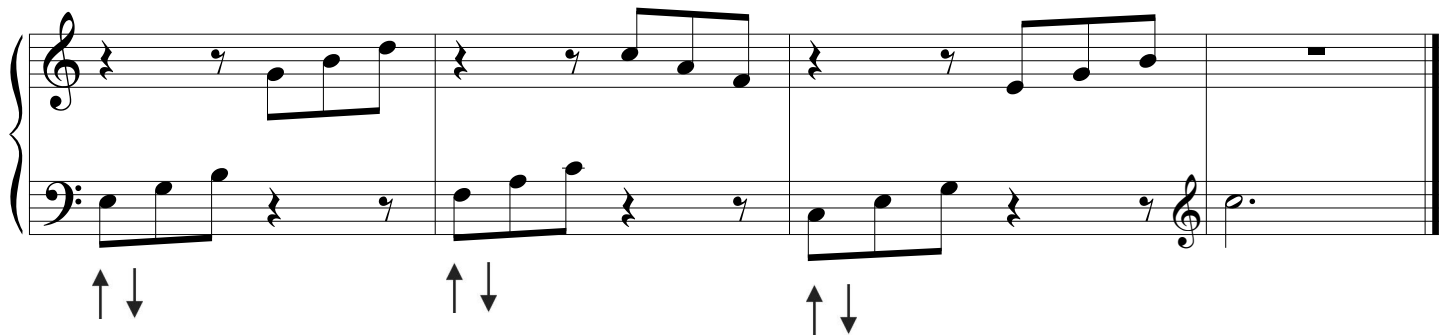
First system of musical notation. The treble clef staff contains a melody starting with a quarter rest, followed by quarter notes G4, A4, B4, C5, and a quarter rest. The bass clef staff contains a melody starting with a quarter note G3, followed by quarter notes A3, B3, C4, and a quarter rest. The tempo marking "a tempo" is written in the first measure. Vertical arrows (up and down) are placed below the bass staff in the first and fourth measures. A finger number "4" is written above the final note in the fourth measure.

Second system of musical notation, identical to the first system. It features the same melodic lines in both staves, the "a tempo" marking, and the finger number "4" in the fourth measure. Vertical arrows are present in the first and fourth measures.

Third system of musical notation. The treble clef staff continues the melody with quarter notes D5, E5, F5, G5, and a quarter rest. The bass clef staff continues with quarter notes D4, E4, F4, G4, and a quarter rest. Vertical arrows are placed below the bass staff in the first, second, third, and fourth measures.

Fourth system of musical notation. The treble clef staff continues with quarter notes A5, B5, C6, and a quarter rest. The bass clef staff continues with quarter notes A3, B3, C4, and a quarter rest. Vertical arrows are placed below the bass staff in the first, second, and third measures. The system concludes with a double bar line.

Syncopen

De eerste tel van een maat heeft een accent (hoofdaccent). De eerste tel heet daarom een zwaar maatdeel. In een maat met vier tellen zit op de derde tel een wat lichter accent (nevenaccent). 3 is dus zwaarder dan 2 en 4, maar lichter dan 1. Bij halve tellen (1ne 2je 3je 4re) zijn 1,2,3 en 4 weer zwaarder dan ne, je en re.

Een syncope is een relatief zwaar maatdeel overgebonden aan een voorafgaand relatief licht maatdeel.

Hieronder kun je zien dat syncopen niet altijd met overbindingsbogen hoeven worden genoteerd.

1 ne 2 je 3 je 4 re 1 ne 2 je 3 je 4 re